

การจัดลำดับชั้นทางสังคม

ตามคตินีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม

ในการวิเคราะห์ถึงเรื่องการจัดลำดับชั้นทางสังคมตามคตินีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมในชุมชนบ้านชยายนั้น ได้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น ๒ ตอน คือ ตอนแรก เป็นเรื่องเกี่ยวกับการหาคาคตินีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ตอนที่ ๒ เป็นเรื่องเกี่ยวกับการแบ่งลำดับชั้นของบุคคลตามคตินีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม

ประการแรก การหาคาคตินีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมนั้น มีตัวชี้ที่เป็นส่วนประกอบของคตินีฯ อยู่ ๕ อย่างคือ อาชีพ การศึกษา อสังหาริมทรัพย์ สังหาริมทรัพย์ และรายได้ ดังได้กล่าวถึงแล้วในตอนต้นว่า ตัวชี้ในเรื่องอาชีพ การศึกษา และอสังหาริมทรัพย์ มีค่าของคะแนนสูงสุดเท่ากันคืออย่างละ ๓ คะแนน และตัวชี้ในเรื่องสังหาริมทรัพย์ และรายได้ มีค่าของคะแนนสูงสุดอย่างละ ๒ คะแนนเท่ากัน

คะแนนตัวชี้แต่ละตัวของผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคนเมื่อนำมาหาการกระจายความถี่แล้ว พบว่า ตัวชี้แต่ละตัวมีลักษณะการกระจายความถี่ดังนี้

อาชีพ มีผู้ให้สัมภาษณ์ที่ใด ๒ คะแนน จำนวนมากที่สุดคือ ๒๒ ราย หรือ ร้อยละ ๕๗.๘ และผู้ที่ใด ๐ คะแนน มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ๑ ราย หรือ ร้อยละ ๒.๘ จากจำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งสิ้น ๑๐๗ ราย ส่วนที่เหลือคือผู้ที่ใด ๑ คะแนน มีร้อยละ ๒๖.๒ ใด ๒.๕ คะแนน มีร้อยละ ๘.๔ และมีร้อยละ ๔.๗ หรือ ๕ ราย ที่ใดคะแนนสูงสุดคือ ๓ คะแนน ซึ่งเป็นผู้ประกอบอาชีพรับราชการตั้งแต่ชั้นตรีขึ้นไป (ตารางที่ ๕)

ตารางที่ ๕ อัตราส่วนร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์จำแนกตามคะแนน  
ของอาชีพ

คะแนนอาชีพ	อัตราส่วนร้อยละ
๐	๒.๘ (๓)
๑	๒๖.๒ (๒๘)
๒	๕๓.๘ (๖๒)
๒.๕	๘.๘ (๘)
๓	๘.๓ (๕)
รวม	๑๐๐.๐ (๑๐๓)

การศึกษา ผู้ให้สัมภาษณ์ที่โคคะแนนการศึกษาสูงที่สุดคือ ๓ คะแนน มีจำนวนน้อยที่สุดคือ ๒ ราย หรือ ร้อยละ ๑.๘ ในขณะที่มีผู้ให้สัมภาษณ์ ร้อยละ ๕๓.๓ ซึ่งเป็นจำนวนสูงที่สุดคือ ๑.๕ คะแนน ผู้ให้สัมภาษณ์รายอื่น ๆ นอกจากนี้โคแก่อยู่ที่โค ๐ คะแนน มีร้อยละ ๑๓.๑ โค ๑ คะแนน มีร้อยละ ๒๖.๔ โค ๒ คะแนน มีร้อยละ ๓.๓ และโค ๒.๕ คะแนน มีร้อยละ ๘.๖ จากจำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งสิ้น ๑๐๓ ราย (ตารางที่ ๖)

ตารางที่ ๖ อัตราส่วนร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์ จำแนกตามคะแนน  
ของการศึกษา

คะแนนการศึกษา	อัตราส่วนร้อยละ
๐	๑๓.๑ (๑๔)
๑	๒๒.๔ (๑๔)
๑.๕	๕๓.๓ (๕๗)
๒	๓.๗ (๔)
๒.๕	๕.๖ (๖)
๓	๑.๙ (๒)
รวม	๑๐๐.๐ (๑๐๗)

อันดับหริมาตรพัย คะแนนอสังหริมาตรพัยหริมาตรพัยผู้ให้สัมภาษณ์โคคะแนนมากที่สุด  
คือ ๓ คะแนน มีเพียง ๒ ราย หรือร้อยละ ๑.๙ จากจำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งสิ้น ๑๐๗  
ราย เนื่องจากเป็นผู้หมทคนถือครองตั้งแต่ ๒๐๐ ไร่ขึ้นไป ส่วนผู้ใดคะแนนประเภทอื่นๆ  
จำแนกออกโคคังคอปนี้ ผู้ใด ๑ คะแนน มีร้อยละ ๕๒.๓ ผู้ใด ๑.๕ คะแนน มีร้อยละ  
๒๒.๔ ผู้ใด ๒ คะแนนมีร้อยละ ๐.๙ และผู้ใดไม่โคคะแนนอสังหริมาตรพัยเลยมีร้อยละ  
๑.๙ (ตารางที่ ๗)

ตารางที่ ๓ อัตราส่วนร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์จำแนกตาม  
คะแนนของอสังหาริมทรัพย์

คะแนนอสังหาริมทรัพย์	อัตราส่วนร้อยละ
๐	๑.๘ (๒)
๐.๕	๒๐.๖ (๒๒)
๑	๕๒.๓ (๕๖)
๑.๕	๒๒.๘ (๒๔)
๒	๐.๘ (๑)
๓	๑.๘ (๒)
รวม	๑๐๐.๐ (๑๐๗)

อสังหาริมทรัพย์ จากค่าของคะแนนอสังหาริมทรัพย์ที่มีเท่ากับ ๒ คะแนน นั้น  
ปรากฏว่าผู้ให้สัมภาษณ์ที่โคคะแนนเท่านั้นเพียง ๒ ราย หรือ ร้อยละ ๑.๘ ขณะที่จำนวน  
ผู้ให้สัมภาษณ์ที่โคคะแนนอสังหาริมทรัพย์ ๐.๕ คะแนน ถึงร้อยละ ๔๓ จากจำนวนผู้ให้  
สัมภาษณ์ทั้งสิ้น ๑๐๗ ราย ส่วนที่เหลือคือผู้ให้สัมภาษณ์ที่โค ๑ คะแนน มีร้อยละ ๒๒.๘  
ผู้ทีโค ๑.๕ คะแนน มีร้อยละ ๐.๘ และผู้ที่ไม่โคคะแนนเลย มีร้อยละ ๓๑.๘ (ตารางที่ ๔)

ตารางที่ ๘ อัตราส่วนร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์ จำแนกตาม  
คะแนนของสิ่งห้ามทรัพย์

คะแนนของสิ่งห้ามทรัพย์	อัตราส่วนร้อยละ
๐	๓๑.๘ (๓๔)
๐.๕	๔๓.๐ (๔๖)
๑	๒๒.๘ (๒๔)
๑.๕	๐.๘ (๑)
๒	๑.๘ (๒)
รวม	๑๐๐.๐ (๑๐๐)

รายได้ ผู้ให้สัมภาษณ์ที่ใดคะแนนของรายได้อาจมีมากที่สุดคือผู้ใด ๐.๕  
คะแนน เป็นผู้ที่มีรายได้น้อยกว่า ๑,๐๐๐ - ๕,๕๕๕ บาทต่อครัวเรือน ซึ่งมี  
จำนวน ๕๖ ราย หรือร้อยละ ๕๒.๘ จากจำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งสิ้น ๑๐๗ ราย ใน  
ขณะที่มีเพียง ๓ ราย หรือร้อยละ ๒.๘ ที่ใดคะแนนของรายได้น้อยที่สุดคือ ๒ คะแนน  
ซึ่งเป็นผู้ที่มีรายได้น้อยกว่า ๓๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป ส่วนผู้ให้สัมภาษณ์รายอื่น ๆ ใดแก่  
ผู้ใด ๑ คะแนน มีร้อยละ ๑๑.๒ ผู้ใด ๑.๕ คะแนน มีร้อยละ ๒.๘ และผู้ที่ไม่ได้  
คะแนนเลยใดแก่ผู้ที่มีรายได้น้อยกว่า ๓,๐๐๐ บาท ต่อครัวเรือน มีร้อยละ ๓๐.๘  
(ตารางที่ ๘)

ตารางที่ ๕ อัตราส่วนรอยของผู้ให้สัมภาษณ์จำแนกตามคะแนนรายได้

คะแนนรายได้	อัตราส่วนรอย
๐	๓๐.๘ (๓๓)
๐.๕	๕๒.๘ (๕๖)
๑	๑๑.๒ (๑๒)
๑.๕	๒.๘ (๓)
๒	๒.๘ (๓)
รวม	๑๐๐.๐ (๑๐๗)

เมื่อนำคะแนนตัวชี้ประเภทต่าง ๆ ของผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละรายมารวมกัน คะแนนรวมที่ได้จะเป็นคะแนนขั้นฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม จากคะแนนขั้นฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละราย นำมาหาการกระจายความถี่เพื่อจะหาผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีคะแนนมากที่สุดมีกราย และมีคะแนนมากรอง ๆ ลงมาจนถึงน้อยที่สุดมีกราย ลักษณะการกระจายความถี่ของคะแนนขั้นฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมปรากฏผลออกมาดังต่อไปนี้

## คะแนนดัชนีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม

## ความถี่

๑๐.๕	๒
๑๐.๐	๑
๙.๕	๒
๙.๐	๓
๘.๕	๑
๘.๐	๓
๗.๕	๒
๗.๐	๒
๖.๕	๖
๖.๐	๕
๕.๕	๑๑
๕.๐	๒๑
๔.๕	๑๕
๔.๐	๕
๓.๕	๑๓
๓.๐	๕
๒.๕	๓
๒.๐	๓
๑.๕	๑

จากตัวเลขเหล่านี้ แสดงให้เห็นว่าคะแนนดัชนีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม  
ที่มีจำนวนสูงที่สุดคือ ๑๐.๕ คะแนน และคะแนนต่ำที่สุดคือ ๑.๕ คะแนน ผู้ให้สัมภาษณ์  
ที่โคะคะแนน ๕.๐ มีจำนวนมากที่สุดคือ ๒๑ ราย จากจำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งสิ้น ๑๐๗ ราย

โดยสรุปแล้ว ผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีคะแนนดัชนีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมตั้งแต่ ๕ คะแนนลงมาจนถึง ๑.๕ คะแนน มีจำนวนมากกวาผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีคะแนนดัชนีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม สูงกว่า ๕ คะแนนขึ้นไป กล่าวคือผู้ที่มีคะแนนดัชนีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมตั้งแต่ ๕ คะแนนขึ้นไป มีเพียง ๒๘ ราย ในขณะที่ผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีคะแนนตั้งแต่ ๕ คะแนนลงมา มีจำนวนถึง ๖๘ ราย

ประการต่อไปที่จะพิจารณาดังก็คือ การแบ่งลำดับชั้นทางด้านสังคมตามคะแนนดัชนีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม หลักเกณฑ์ในการแบ่งลำดับชั้นได้พิจารณาจากคะแนนของตัวชี้แต่ละตัวที่ประกอบกันเป็นคะแนนดัชนีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคน

ดังที่กล่าวแล้วว่า ดัชนีในเรื่องอาชีพ การศึกษา และอสังหาริมทรัพย์ มีค่าของคะแนนเท่ากัน คือ ๓ คะแนนและดัชนีในเรื่องอสังหาริมทรัพย์ และรายได้มีค่าของคะแนนเท่ากันคือ ๒ คะแนน บุคคลที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูง น่าจะต้องมีคะแนนดัชนีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมเท่ากับคะแนนสูงสุดของตัวชี้แต่ละตัวรวมกันคือ ๑๓ คะแนน แต่คะแนนสูงสุดของดัชนีที่ได้จากผู้ให้สัมภาษณ์มีเพียง ๑๐.๕ คะแนน ซึ่งจะถือเป็นคะแนนของผู้ที่มีลำดับชั้นสูงในชุมชนบ้านขยาย ส่วนคะแนนดัชนีอันดับรองลงไป ที่พอจะจัดเข้าไว้ในลำดับชั้นนั้น จะได้พิจารณาจากคะแนนของตัวชี้แต่ละตัว ประกอบกันไปด้วย ดังต่อไปนี้



ลำดับที่ของ ผู้ให้สัมภาษณ์	คะแนนขั้นพื้นฐาน ทางเศรษฐกิจ และสังคม	คะแนน				
		อาชีพ	การศึกษา	อสังหา ิมทรัพย์	สังหาริมทรัพย์	รายได้
๑	๑๐.๕	๓	๒.๕	๒	๑	๒
๕		๒.๕	๑	๓	๒	๒
๘	๔.๕	๒.๕	๑.๕	๓	.๕	๒
๙		๓	๒.๕	๑.๕	๑	๑.๕
๑๑	๕.๐	๒	๓	๑.๕	๑	๑.๕
๑๒		๒.๕	๒	๑.๕	๒	๑
๑๓		๓	๒.๕	๑.๕	๑	๑
๑๔	๕.๐	๒.๕	๑.๕	๑.๕	๑	๑.๕
๑๕		๒	๓	๑.๕	๑	.๕
๑๖		๓	๒	๑.๕	.๕	๑
๑๗	๗.๕	๒.๕	๑.๕	๑.๕	๑	๑
๑๘		๓	๒	๑	.๕	๑
๑๙	๗.๐	๒	๒.๕	๑.๕	.๕	.๕
๒๐		๒.๕	๑.๕	๑.๕	.๕	๑
๒๑	๖.๕	๒.๕	๒	๑	.๕	.๕
๒๒		๒	๑.๕	๑.๕	.๕	๑

๒๖

๒๗

๒๘

ลำดับที่ของ ผู้ให้สัมภาษณ์	คะแนนขั้นพื้นฐาน ทางเศรษฐกิจและ สังคม	คะแนน				
		อาชีพ	การศึกษา	อสังหา ิมทรัพย์	สังหา ิมทรัพย์	รายได้
๑๗	๖.๕	๒.๕	๒.๕	๑	๐	.๕
๑๘		๒	๑.๕	๑.๕	๑	.๕
๑๙		๒	๑.๕	๑.๕	.๕	๑
๒๐		๒	๑.๕	๑.๕	๑	.๕
๒๑		๒	๒.๕	.๕	๑	.๕
๒๒		๒	๑.๕	๑.๕	๑	.๕
๒๓	๖.๐	๒	๑.๕	๑	๑	.๕
๒๔		๒	๑.๕	๑	.๕	๑
๒๕		๒	๑	๑.๕	๑	.๕
๒๖		๒	๑.๕	๑	๑	.๕
๒๗		๒	๑.๕	๑	.๕	๑
๒๘	๕.๕	๒	๑.๕	๑	.๕	.๕
๒๙		๒	๑	๑	๑	.๕
๓๐		๒	๑.๕	๑	๑	๐
๓๑		๒	๑.๕	๑	.๕	.๕
๓๒		๒	๑.๕	.๕	๑.๕	๐
๓๓		๒	๑.๕	.๕	๑	.๕
๓๔		๒	๑.๕	๑	.๕	.๕
๓๕		๒	๑.๕	๑	.๕	.๕
๓๖		๒	๑	๑.๕	.๕	.๕

39-

ลำดับที่ของ ผู้ให้สัมภาษณ์	คะแนนดัชนีฐานะ ทางเศรษฐกิจและ สังคม	คะแนน				
		อาชีพ	การศึกษา	อสังหา วิมทรัพย์	สังหา วิมทรัพย์	รายได้
๓๗	๕.๕	๒	๑	๑.๕	.๕	.๕
๓๘		๒	๑.๕	.๕	๑	.๕
๓๙	๕.๐	๒	๑.๕	๑	.๕	๐
๔๐		๒	๑.๕	๑	.๕	๐
๔๑		๒	๑.๕	๑	.๕	๐
๔๒		๑	๑.๕	๑	๑	.๕
๔๓		๒	๑.๕	.๕	.๕	.๕
๔๔		๒	๑.๕	.๕	.๕	.๕
๔๕		๒	๑.๕	๑	๐	.๕
๔๖		๒	๑.๕	๑	๐	.๕
๔๗		๒	๑	๑.๕	.๕	๐
๔๘		๒	๑.๕	๑	๐	.๕
๔๙		๑	๑.๕	๑.๕	.๕	.๕
๕๐		๒	๑.๕	๑	.๕	๐
๕๑		๑	๑.๕	๑.๕	.๕	.๕
๕๒		๑	๑.๕	๑.๕	.๕	.๕
๕๓		๒	๑	๑	.๕	.๕
๕๔		๒.๕	๑.๕	.๕	๐	.๕
๕๕		๒	๑.๕	๑	๐	.๕
๕๖		๒	๑.๕	๑	.๕	๐
๕๗		๒	๑.๕	๑	๐	.๕

ลำดับที่ของ ผู้ให้สัมภาษณ์	คะแนนดัชนีฐานะ ทางเศรษฐกิจและ สังคม	คะแนน				
		อาชีพ	การศึกษา	อสังหา ริมทรัพย์	สังหา ริมทรัพย์	รายได้
๕๘	๕.๐	๒	๑.๕	๑	๐	๐
๕๙		๒	๐	๑.๕	๑	.๕
๖๐	๕.๕	๑	๑	๑	.๕	๑
๖๑		๑	๑.๕	๑	.๕	.๕
๖๒		๑	๑.๕	๑	๑	๐
๖๓		๒	๑.๕	๑	๐	๐
๖๔		๒	๑	๑	๐	.๕
๖๕		๒	๑.๕	.๕	๐	.๕
๖๖		๒	๑	๑	.๕	๐
๖๗		๒	๑	๑	.๕	๐
๖๘		๒	๑	๑	๐	.๕
๖๙		๒	๑.๕	๑	๐	๐
๗๐		๒	๑	๑	.๕	๐
๗๑		๒	๑.๕	.๕	.๕	๐
๗๒		๒	๑.๕	๐	.๕	.๕
๗๓		๒	๑.๕	.๕	.๕	๐
๗๔	๕.๐	๒	๐	.๕	๑	.๕
๗๕		๑	๑	๑.๕	.๕	๐
๗๖		๑	๑	๑	.๕	.๕
๗๗		๑	๑.๕	๑	๐	.๕
๗๘		๑	๑.๕	๑	๐	.๕
๗๙		๑	๑.๕	๑	๐	.๕

ลำดับที่ของ ผู้ให้สัมภาษณ์	คะแนนขั้นฐานะ ทางเศรษฐกิจและ สังคม	คะแนน				
		อาชีพ	การศึกษา	อสังหา ิมทรัพย์	สังหา ิมทรัพย์	รายได้
๘๐	๔.๐	๒	๐	๑.๕	๐	๑.๕
๘๑		๑	๑.๕	.๕	.๕	.๕
๘๒		๒	๑.๕	.๕	๐	๐
๘๓	๓.๕	๒	๐	๑	.๕	๐
๘๔		๒	๑.๕	๐	๐	๐
๘๕		๒	๐	.๕	.๕	.๕
๘๖		๑	๑	๑	๐	.๕
๘๗		๑	๑	๑	๐	.๕
๘๘		๑	๑	๑	.๕	๐
๘๙		๒	๐	๑	.๕	๐
๙๐		๑	๑.๕	๑	๐	๐
๙๑		๑	๐	๑	๑	.๕
๙๒		๑	๑.๕	.๕	.๕	๐
๙๓		๒	๐	๑	๐	.๕
๙๔		๒	๑	.๕	๐	๐
๙๕		๑	๑.๕	.๕	๐	.๕
๙๖	๓.๐	๑	๑	๑	๐	๐
๙๗		๑	๑	.๕	๐	.๕
๙๘		๑	๑.๕	.๕	๐	๐
๙๙		๑	๑.๕	.๕	๐	๐
๑๐๐		๑	๑	๑	๐	๐



ลำดับที่ของ ผู้ให้สัมภาษณ์	คะแนนขั้นพื้นฐาน ทางเศรษฐกิจ และสังคม	คะแนน				
		อาชีพ	การศึกษา	อสังหา ริมทรัพย์	สังหาริม ทรัพย์	รายได้
๑๐๑	๒.๕	๐	๐	๑	.๕	๑
๑๐๒		๑	๐	๑	๐	.๕
๑๐๓		๑	๐	๑	๐	.๕
๑๐๔	๒.๐	๑	๐	.๕	๐	.๕
๑๐๕		๐	๐	๑	.๕	.๕
๑๐๖		๐	๑	๑	๐	๐
๑๐๗	๑.๕	๑	๐	.๕	๐	๐

เมื่อพิจารณาการกระจายคะแนนของตัวชี้แต่ละตัว ในแต่ละระดับของ  
คะแนนขั้นพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคม ดังตัวเลขที่แสดงไว้แล้ว พบว่า

พวกที่มีคะแนนขั้นพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมตั้งแต่ ๘.๐ - ๑๐.๕  
คะแนน เป็นพวกที่มีคะแนนสูงสุดของคะแนนตัวชี้แต่ละตัวมากที่สุด และมีคะแนนต่ำสุด  
ของตัวชี้แต่ละตัวไม่ต่ำกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม เว้นแต่ผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่ ๓  
ซึ่งมีคะแนนของตัวชี้ในเรื่องสังหาริมทรัพย์เท่ากับ .๕ หรือ ๑ ใน ๔ ของคะแนนเต็ม  
แต่มีคะแนนเต็มของตัวชี้อื่น ๆ มากกว่า ๑ ตัว พวกนี้จึงถูกจัดเป็นพวกที่มีลำดับขั้นทาง  
เศรษฐกิจและสังคมสูงสุดเมื่อเปรียบเทียบกับผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมด

พวกที่มีคะแนนขั้นพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมตั้งแต่ ๗.๐๐ - ๘.๐๐ คะแนน  
เป็นพวกที่ถูกจัดให้อยู่ในลำดับขั้นกลาง ซึ่งมีจำนวน ๗ กรัวยี่เรื่อน เป็นพวกที่มีคะแนนตัวชี้

เกือบเต็มเป็นส่วนใหญ่ มีเพียง ๑ รายคือผู้ให้สัมภาษณ์ลำดับที่ ๕ ที่มีคะแนนการศึกษา  
เต็ม ๓ คะแนน แต่มีคะแนนตัวข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับต่ำและระดับปานกลาง

พวกที่มีคะแนนดัชนีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมตั้งแต่ ๕.๕ - ๖.๕ คะแนน  
เป็นพวกที่ถูกจัดให้อยู่ในลำดับชั้นทางเศรษฐกิจและสังคมค่อนข้างปานกลาง พวกนี้มี  
จำนวนทั้งสิ้น ๒๔ ราย เป็นพวกที่มีคะแนนตัวข้อส่วนใหญ่อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ นอก  
จากคะแนนอาชีพเท่านั้นมีระดับปานกลาง

พวกที่มีคะแนนดัชนีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมตั้งแต่ ๑.๕ - ๕.๐ คะแนน  
เป็นพวกที่ถูกจัดอยู่ในลำดับชั้นต่ำที่สุด ซึ่งปรากฏว่ามีจำนวนมากกว่าพวกอื่น ๆ ทักลาว  
แถวข้างคนคือมีถึง ๖๕ ราย จากผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งสิ้น ๑๐๗ ราย

พอจะสรุปได้ว่าลำดับชั้นทางสังคมที่แบ่งตามดัชนีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม  
ของผู้ให้สัมภาษณ์ ในชุมชนบ้านขยายมีทั้งหมด ๔ ระดับ คือ

- (๑) ลำดับชั้นสูง คือลำดับชั้นที่มีคะแนนดัชนีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม  
ตั้งแต่ ๘.๐ - ๑๐.๕ คะแนน
- (๒) ลำดับชั้นกลาง คือ ลำดับชั้นที่มีคะแนนฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม  
ตั้งแต่ ๗.๐ - ๘.๐ คะแนน
- (๓) ลำดับชั้นค่อนข้างกลางคือลำดับชั้นที่มีคะแนนฐานะทางเศรษฐกิจและ  
สังคม ตั้งแต่ ๕.๕ - ๖.๕ คะแนน
- (๔) ลำดับชั้นต่ำ คือลำดับชั้นที่มีคะแนนฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม  
ตั้งแต่ ๑.๕ - ๕.๐ คะแนน

หัวหน้าครัวเรือนหรือภรรยาของหัวหน้าครัวเรือนที่จัดอยู่ในลำดับชั้นสูงจำนวน  
ทั้งสิ้น ๗ รายนั้น ปรากฏว่ามี ๓ รายที่ประกอบอาชีพรับราชการตำแหน่งตั้งแต่ชั้นตรีขึ้นไป  
และทั้ง ๓ รายนี้เป็นผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ มี ๒ ราย เป็นเจ้าของ

ที่ดินต่ำกว่า ๕๐ ไร่ อีก ๑ ราย เป็นเจ้าของที่ดินเกินกว่า ๕๐ ไร่ แต่ไม่ถึง ๑๐๐ ไร่ ส่วนที่เหลืออีก ๔ ราย ใน ๗ ราย ประกอบอาชีพงานสวนตัวทั้งหมด แต่เป็นอาชีพงานสวนตัวที่มีรายได้มากหรือกิจการขนาดใหญ่ (large scale) เสีย ๓ ราย อีก ๑ รายที่เหลือประกอบอาชีพงานสวนตัวขนาดเล็ก (สำหรับรายนี้เดิมมีอาชีพเป็นครู เพราะมีความรู้ในระดับสูงสุดของหมู่บ้านคือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ แต่ปัจจุบันมาประกอบอาชีพงานสวนตัวอยู่กับบ้าน) ในกลุ่มที่ประกอบอาชีพงานสวนตัวทั้ง ๔ รายนี้ มี ๒ ราย ใน ๔ ราย ที่มีการศึกษาอยู่ในระดับต่ำ คือเรียนจบชั้นประถมปีที่ ๔ แต่เป็นเจ้าของที่ดินขนาดใหญ่ที่สุดในชุมชน คือตั้งแต่ ๒๐๐ ไร่ขึ้นไป จึงมีรายได้ค่อนข้างสูงมาก และ ๑ ราย ใน ๒ ราย ซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินขนาดใหญ่ที่สุดนี้ ยังมีรถแทรกเตอร์ให้คนอื่นเช่าได้อีกด้วย ส่วนที่เหลืออีก ๒ ราย ใน ๔ ราย เป็นเจ้าของที่ดินขนาดต่ำกว่า ๕๐ ไร่

พอจะเห็นได้ว่า หัวหน้าครัวเรือนหรือภรรยาของหัวหน้าครัวเรือนที่อยู่ในลำดับชั้นสูงของชุมชน จะเป็นกลุ่มบุคคลที่เป็นเจ้าของที่ดินขนาดใหญ่ หรือไม่ก็ประกอบอาชีพรับราชการซึ่งมักจะมีความรู้สูงตามไปด้วย หรืออย่างน้อยที่สุดจะเป็นผู้ที่มั่งคั่งเป็นของตัวเองอยู่บ้างไม่มากนักเลย และมีข้อหนึ่งสังเกตว่าบุคคลในกลุ่มนี้จะมีรายได้ต่อปีตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาท ถึงมากกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท และมีทรัพย์สินประเภทสังหาริมทรัพย์ที่มีราคา เช่น จักรเย็บผ้า หรือ นาฬิกาแขวนอย่างน้อยที่สุด ๑ อย่าง กรณีที่มั่งคั่งหาทรัพย์สินที่ไม่มีราคาก็จะมีตั้งแต่ ๓ อย่างขึ้นไป

ส่วนผู้ที่จัดอยู่ในลำดับชั้นกลางจำนวน ๗ ราย เท่ากับผู้จัดอยู่ในลำดับชั้นสูงนั้น ปรากฏว่ายังมีผู้ที่ประกอบอาชีพคล้ายคลึงกับกลุ่มที่อยู่ในลำดับชั้นสูง คือมีอาชีพรับราชการในตำแหน่งตั้งแต่ชั้นตรีขึ้นไป ๒ ราย อาชีพงานสวนตัวแต่มีรายได้มากหรือกิจการที่ทำมีขนาดใหญ่ (large scale) ๓ ราย ที่เหลืออีก ๒ ราย ประกอบอาชีพงานสวนตัวแต่กิจการขนาดเล็ก สำหรับผู้ที่ประกอบอาชีพรับราชการนั้น เป็นผู้ที่มีการศึกษากว่าพวกคนชั้นสูงคือการศึกษาสูงกว่าชั้นประถมปีที่ ๗ แต่ยังไม่ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ สำหรับการเป็นเจ้าของที่ดินนั้น พบว่ามี ๑ ราย ใน ๗ ราย ซึ่งมีอาชีพรับราชการ



เป็นผู้ที่ไม่มีที่ดินเพาะปลูกของตัวเอง มีแต่ที่ดินปลูกบ้านและมีบ้านเป็นของตัวเอง  
เท่านั้น และที่เหลืออีก ๖ รายใน ๘ รายเป็นผู้ที่มีที่ดินเพาะปลูกน้อยกว่า ๕๐ ไร่  
และมีบ้านเป็นของตัวเอง (แต่บางรายปลูกบ้านในที่ดินของพ่อแม่ หรือญาติ) การมี  
ทรัพย์สินประเภทสังหาริมทรัพย์ และรายได้นั้น พบว่า ส่วนใหญ่มีทรัพย์สินประเภทที่ไม่  
ค่อยมีราคา และเป็นพวกที่มีรายได้น้อยปีตั้งแต่ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่ถึง ๓๐,๐๐๐  
บาท

แสดงว่าพวกที่จัดอยู่ในลำดับชั้นกลาง เป็นพวกที่ยังประกอบอาชีพคล้ายคลึง  
กับคนที่อยู่ในลำดับชั้นสูง เพียงแต่คนกลุ่มนี้ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษา ทรัพย์สิน และราย  
ได้น้อยกว่าผู้ที่อยู่ในลำดับชั้นสูง

หัวหน้าครัวเรือนหรือภรรยาของหัวหน้าครัวเรือน ที่จัดอยู่ในลำดับชั้นค่อนข้าง  
กลาง หรือลำดับชั้นต่ำชั้นสูง ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น ๒๔ รายนั้น จะเห็นได้ว่าเกือบทั้งหมด  
(๒๒ รายใน ๒๔ ราย) ประกอบอาชีพงานส่วนตัว และมีการศึกษาในระดับชั้นประถมปีที่ ๔  
มีเพียง ๑ รายที่ประกอบอาชีพส่วนตัวแต่กิจการที่ทำมีขนาดใหญ่ ( large scale )  
และมีการศึกษาสูงกว่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ แต่มีอสังหาริมทรัพย์เป็นเพียงที่ดินปลูกบ้าน  
เท่านั้น และไม่มีทรัพย์สินประเภทสังหาริมทรัพย์ที่มีราคาเลย เนื่องจากลักษณะอาชีพ  
ส่วนตัวคือการค้าอู่ มีเรือคือเป็นพาหนะในการบรรทุกจากแหล่งที่ซื้อไปยังแหล่งที่ขาย  
(เขาคนอน) และปีที่ทำการสัมภาษณ์มีรายได้จากการค้าน้อยมากเพราะราคาอู่ตกต่ำ  
กว่าแต่ก่อน และที่เหลืออีก ๑ รายใน ๒๔ รายประกอบอาชีพรับราชการตำแหน่งต่ำ  
กว่าชั้นตรี (พนักงานไปรษณีย์) มีการศึกษาสูงกว่าชั้นประถมปีที่ ๘ มีทรัพย์สินประเภท  
อสังหาริมทรัพย์เพียงที่ดินปลูกบ้านและบ้านเท่านั้น ไม่มีทรัพย์สินประเภทสังหาริมทรัพย์  
ที่มีราคา และมีรายได้น้อยปีต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท ส่วนพวกที่ประกอบอาชีพส่วนตัว  
จำนวน ๒๒ รายดังกล่าวแล้วนั้น ส่วนใหญ่ไม่มีที่ดินเพาะปลูกของตัวเองและมีรายได้น้อย  
ปีต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท

พอจะเห็นได้ว่า กลุ่มบุคคลที่จัดลำดับชั้นอยู่ในชั้นนี้ เกือบทั้งหมดประกอบอาชีพงานส่วนตัว เช่น ทำนา ทำอิฐ และมีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา ๔ และมีที่ดินเพาะปลูกเป็นของตัวเองขนาดเล็ก หรือไม่มีที่ดินเพาะปลูกเลย ซึ่งเป็นผลให้รายได้ค่อนข้างน้อยตามไปควย

สำหรับหัวหน้าครัวเรือนหรือภรรยาของหัวหน้าครัวเรือน ที่อยู่ในลำดับชั้นต่ำจำนวนทั้งสิ้น ๖๔ รายนั้น พบว่า ส่วนใหญ่ยังประกอบอาชีพส่วนตัว เช่น ทำนา ทำอิฐ และมีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา ๔ ไม่มีที่ดินเพาะปลูกของตัวเอง และไม่มีทรัพย์สินประเภทสังหาริมทรัพย์ที่มีราคา อันเป็นลักษณะที่คล้ายคลึงกับกลุ่มที่จัดอยู่ในลำดับชั้นค่อนข้างกลาง หรือชั้นต่ำชั้นสูง แต่ลักษณะที่แตกต่างกันคือในกลุ่มบุคคลชั้นต่ำเหล่านี้ส่วนใหญ่ (๕๔ รายใน ๖๔ ราย) จะเป็นผู้ที่มีอาชีพ การศึกษา อสังหาริมทรัพย์ สังหาริมทรัพย์ หรือรายได้โดยใดอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือมากกว่า ๑ อย่าง ที่มีค่าน้อย หรือมีลักษณะที่ต้องจัดให้มีคะแนนค่อนข้างต่ำ หรือมีคะแนนต่ำจนเป็นศูนย์ แสดงให้เห็นว่าบุคคลที่อยู่ลำดับชั้นนี้ส่วนใหญ่จะเป็นผู้มีคะแนนในแต่ละรายการจัดอยู่ในระดับต่ำสุดหรือเกือบต่ำสุดของตัวชี้แต่ละตัวที่ใช้วัดฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม